

Liikuntalautakunta 15.06.2023 § 22

§ 22

Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050

Valmistelijat / lisätiedot:

Peltonen Kaisa

Westerlund Ina

Soini Mari

Ikävalko Jarmo

Asanti Jenny

Taskinen Tapio

etunimi.sukunimi@espoo.fi

etunimi.k.sukunimi@espoo.fi (Peltonen)

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Liikuntajohtaja Merra Martti

Liikuntalautakunta merkitsee tiedoksi Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisiot 2050.

Käsittely

Esittelijän estyneenä ollessa asian esitteli liikuntapäällikkö Uppa

Päätös

Liikuntalautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Espoo-tarinassa Espoon vahvuudeksi on nostettu espoolaisten arvostamat lähiluonto, virkistysalueet, järvet sekä rantaraitti ja merellisyys. Espoo-tarinan yhtenä tavoitteena on varmistaa riittävä lähiluonto sekä lähiliikuntapaikat espoolaisille asuinalueille. Lisäksi yksi Kestävä Espoo -ohjelman viidestä hyötytavoitteesta on, että lähiympäristön luontohyödyt ja virkistäytymismahdollisuudet kasvavat. Suuraluekohtaisilla virkistysvisioilla pyritään jalkauttamaan edellä mainitut tavoitteet osaksi maankäytön suunnittelua osoittamalla riittävät tilavaraukset alueen virkistys- ja liikuntapalveluille.

Vuonna 2016 kaupunkisuunnittelukeskuksessa tunnistettiin tarve tarkastella suuralueiden virkistysalueverkostoa kokonaisuutena ja käynnistettiin Suur-Espoonlahden virkistysvisiotyö. Työn valmistelun aikana Liikunta- ja nuorisolautakunta esitti keväällä 2017 kaupunkisuunnittelulautakunnalle, että kaikilta Espoon suuralueilta laaditaan virkistysvisiot. Suur-Espoonlahden virkistysvisio valmistui vuonna 2018 ja Suur-Matinkylän, Suur-Tapiolan ja Suur-Leppävaaran virkistysvisiot valmistuivat yhtä aikaa alkuvuodesta 2023. Vanhan-Espoon ja Suur-Kauklahden virkistysvisiotyö on aloitettu alkuvuodesta 2023.

Koronapandemia nosti vahvasti esiin viheralueiden ja lähiluonnon tarjoamien virkistysmahdollisuuksien arvon ja tärkeyden. Lisäksi Espoon tavoitteet luonnon kokonaisuheikentymättömyydestä, hiilineutraaliudesta ja

ilmastonmuutokseen sopeutumisesta liittyvät vahvasti yhteen virkistys- ja viheralueverkostojen kanssa. Espoon voimakas väestönkasvukin edellyttää toimia virkistysverkoston riittävyyden ja toimivuuden turvaamiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on käsitellyt Suur-Leppävaaran, Suur-Matinkylän ja Suur-Tapiolan virkistysvisioita 2050 kokouksessaan 1.3.2023.

Virkistysvisioiden tarkoitus ja käyttö

Virkistysvisiot ovat tärkeitä palveluverkkotarkasteluita liikunnan ja urheilun olosuhteille. Alueita kaavoitettaessa tulee varmistaa nykyiset ja uudet liikunnan ja urheilun vaatimat laajat tilavaraukset esimerkiksi urheilu- ja lähiliikuntapuistot, venesatamat, uimarannat, liikunta- ja uimahallit, frisbeegolfradat ja urheilukentät. Nämä liikuntaolosuhteet palvelevat laajasti urheiluseuroja, kuntalaisia ja kouluja.

Virkistysvisiotyö keskittyy virkistysalueiden vaatiman tilatarpeen ja niiden luoman verkoston muodostamiseen ja kehittämiseen. Virkistysvisio on työkalu, jolla tarkastellaan virkistysalueiden teemaa toiminnallisesta tilavarauskäytöstä. Visiotyö palvelee mm. maankäytön, yleisten alueiden sekä liikunta- ja virkistyspalveluiden kokonaisuuden suunnittelua.

Virkistysvisiot tulevat toimimaan käynnistyneen yleiskaavatyön yhtenä lähtötietoselvityksenä. Yleiskaavatyössä virkistysalueiden tarpeet yhteensovitetaan muiden Espoon tulevaisuuden maankäyttöön liittyvien näkökulmien kanssa ja virkistysalueiden muodostamaa verkostoa tarkennetaan tarvittavilta osin. Virkistysvisiossa osoitetut yksityiskohtaisemmat virkistysalueverkostoa koskevat maankäytönratkaisut yhteensovitetaan ja ratkaistaan asemakaavassa tai toteutussuunnittelussa.

Liikuntapalveluiden näkökulmasta virkistysvisiotyössä on keskitytty laajoihin kokonaisuuksiin ja monipuolista liikuntaa tarjoaviin alueisiin. Työn mittakaavan vuoksi yksittäisiä urheilulajeja ja liikuntamuotoja ei ole erikseen nostettu esiin.

Virkistysvisioiden tavoitteet ja sisältö

Virkistysvisio esittää tavoitteellisen, virkistysalueiden sekä keskeisten virkistys- ja liikuntapalveluiden muodostaman verkoston virkistysyhteyksineen.

Virkistysvisioiden yhteiset tavoitteet ovat:

- Muodostaa kokonaiskuva virkistys- ja liikuntapalveluiden tarpeesta vuonna 2050
- Tunnistaa ja osoittaa tärkeimmät virkistysyhteydet ja laajat virkistysaluekokonaisuudet
- Tunnistaa seudullisesti ja alueellisesti merkittävät virkistyspalvelut
- Tunnistaa suuralueen eri osa-alueiden virkistysalueiden ominaispiirteet, mahdollisuudet ja vetovoimakohteet
- Varata virkistys- ja liikuntapalveluille sekä omaehtoiselle liikunnalle ja virkistäytymiselle riittävästi tilaa maankäytön suunnittelussa
- Tunnistaa jatkosuunnittelun ja -tarkastelun tarpeet

Suuraluekohtaiset virkistysvisiotyöt koostuvat raportista sekä sen liitteenä olevasta virkistysvisiokartasta. Raportissa on esitetty suuralueen ominaispiirteet ja lähtökohdat sekä tulevaisuuden näkymät. Lisäksi raportissa on kuvattu virkistysvision suuraluekohtaiset pääteemat sekä avattu tarkemmin kartalla esitettyä virkistysalueverkostoa virkistysyhteyksineen. Myös suuralueen virkistykseen vetovoimakohteet ja niiden kehitysmahdollisuudet on nostettu esiin raportissa. Raportin loppuun on listattu keskeisiä askelmerkkejä virkistysvision tavoitteiden saavuttamiseksi. Raportin liitteenä oleva visiokartta muodostaa keskeisen osan virkistysvisiotyötä. Kartalla on esitetty laajat virkistysalueet, tärkeimmät virkistysyhteydet sekä näiden yhdessä muodostama verkosto suuralueen tasolla. Kartalla on lisäksi esitetty virkistysverkoston ja -palveluiden tulevaisuuden tilavaraus- ja kehitystarpeita. Visiotyön luonteesta johtuen kartamerkinnot ovat suurpiirteisiä ja strategisia. Suuraluekohtaiset raportit ja kartat ovat liitteinä.

Ehdotukset jatkoon

Virkistysvisioiden tavoitteiden saavuttaminen vaatii määrätietoista ja tavoitteellista kehitystyötä. Virkistysvisiot tähtäävät vuoteen 2050 ja niissä on pyritty ennakoimaan tulevaisuuden kehitystarpeita. Toimenpiteitä ja tarkempia kehitystarpeita visioiden saavuttamiseksi on tarpeen jatkossa seurata aktiivisesti sekä tarkastella kriittisesti. Tavoitteita olisi hyvä tarkistaa ja tarvittaessa päivittää suuraluekohtaisesti noin viiden vuoden välein.

Virkistysvisioraportteihin on kirjattu muutamia keskeisiä askelmerkkejä tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaikkien suuralueiden yhteisiä askelmerkkejä jatkoon ovat virkistysyhteyksien parantaminen, uusien virkistysmahdollisuuksien tunnistaminen ja kehittäminen, olemassa olevien virkistyspalveluiden turvaaminen ja kehittäminen, urheilu- ja liikuntamahdollisuuksien vahvistaminen sekä tiedon lisääminen esimerkiksi käyttäjämäärien selvittämisellä ja sidosryhmien osallistamisella. Näiden lisäksi kullakin suuralueella on omat askelmerkkinsä tarkempine kuvauksineen.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Suur-Leppävaaran virkistysvisio 2050 kartta
- 2 Suur-Leppävaaran virkistysvisio 2050 raportti
- 3 Suur-Matinkylän virkistysvisio 2050 kartta
- 4 Suur-Matinkylän virkistysvisio 2050 raportti
- 5 Suur-Tapiolan virkistysvisio 2050 kartta
- 6 Suur-Tapiolan virkistysvisio 2050 raportti

Oheismateriaali

Tiedoksi

Leino Essi
Keränen Ossi